

Stort genomslag för bok om skolan

Foto: Cecilia Larsson Lantz.

Panelsamtalet modererades av Sanna Rayman, Dagens Samhälle.

Foto: Cecilia Larsson Lantz.

Lokalen var fullsatt och frågorna många när publiken deltog i samtalet.

Magnus Henrekson intervjuas av PJ Anders Linder, Axess tv och podd.

Inger Enkvist, Magnus Henrekson, Martin Ingvar och Ingrid Wällgren förklarar i sin nya bok Kunskapssynen och pedagogiken (Dialogos Förlag) att dagens syn på kunskap saknar stöd i såväl forskning som beprövad erfarenhet. På ett seminarium i Stockholm förklarade tre av författarna att lärarutbildningen måste fokusera på förståelse för de mekanismer i hjärnan som gör att vi lär oss nya saker och minns dessa. Boken har fått stort genomslag i media.

Magnus Henrekson, IFN, förklarade att Skollagen som stipulerar att ”utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet” inte efterföljs.

Inger Enkvist, professor i spanska på Lunds universitet, förklarade att läroplanen för grundskolan är vag när målen för skolan formuleras. Den slår helt enkelt inte fast vad man ska kunna i respektive ämne utan handlar om att eleverna ”ska utvecklas, ”få ställa frågor om”, ”få perspektiv på” .

Martin Ingvar, hjärnforskare på Karolinska Institutet, förklarade att hjärnans resurser är ändliga och att vi måste kunna lägga färdigheter åt sidan för att få plats att lära oss nya saker.

– Det finns ett antal grundläggande kognitiva principer som är systematiskt åsidosatta på det sätt som vi i dag bedriver utbildning, sa Ingvar.

Han klargjorde att det finns några enkla åtgärder som omedelbart ger effekt i undervisningen. Alla skolor som lyckats vända utvecklingen har det gemensamt att man där skapat säkerhet i klassrummet för att plocka bort det som hjärnan prioriterar högst, det vill säga överlevnad.

– Då är vår alarmanordning igång hela tiden och hjärnan prioriterar överlevnad framför kunskap.

Magnus Henrekson, som är både redaktör för boken och medförfattare, förklarade på seminariet att konkurrens på skolmarknaden och skolval inte fungerar i dagens utbildningssystem. Han sa att istället för utvärdering av resultat handlar det i dagens skola om att kontrollera inlärningsprocessen. Det är numera Skolinspektionens uppgift. Men pluralism i huvudmannaskap och driftsformer kräver att staten mäter kunskaperna och lämnar processen utanför.

Boken har hittills omskrivits och refererats i 30-talet tidningsartiklar, tv- och radioprogram.

Thomas Åstebro: Jag ska studera invandring och entreprenörskap tillsammans med IFN-forskare

Jag har börjat jobba tillsammans med några av forskarna på IFN, svarar Thomas Åstebro på frågan om varför han sedan en tid är affilierad till IFN. Han innehar en professur i entreprenörskap vid HEC Paris och förklarar att han räknar med att vara på IFN cirka fyra veckor om året. Han har tillbringat större delen av sin karriär utomlands. Först i USA och Kanada och sedan nio år i Frankrike.

Vad är det inom entreprenörskap som du studerar?

– Jag har främst tittat på varför människor väljer att bli entreprenörer. Är det för att maximera sina inkomster? Nej, det visar sig att de flesta entreprenörer tjänar mindre än om de varit anställda. Då måste det vara något annat, kanske för deras personliga välbefinnande? Eller är det så att de helt enkelt fattar fel beslut? Att de som blir entreprenörer är alltför optimistiska och övervärderar sin egen förmåga?

I samarbete med forskare på IFN kommer Åstebro att studera entreprenörskap i samband med integration av invandrare.

– Många politiker talar om att entreprenörskap ska lösa problemet med att flyktingar har svårt att komma in på arbetsmarknaden. Men hur ofta händer detta? Och är det bättre – för samhället och de nyanlända – att de blir entreprenörer istället för att de får ett vanligt jobb? Det är detta jag vill studera.

Thomas Åstebro berättar att forskare på IFN redan studerat var asylsökande hamnar i Sverige. Han vill nu arbeta vidare på detta spår och se hur det går för dessa nyanlända. Och för dem som blir entreprenörer, spelar det någon roll var i Sverige de hamnar? Hur snabbt flyttar de från den anvisade orten? Och vart flyttar de?

Thomas Åstebro i gästforskarrummet på IFN.

– Vi vet inte ifall det fungerar men jag hoppas, säger Åstebro och hänvisar till samarbete med IFN-forskare.

Tillsammans med Joacim Tåg, IFN, ska han dessutom studera organisatorisk flexibilitet.

– Frågan är om det är något värde med att företag är flexibla. Tjänar de mer pengar? Har de bättre tillväxt?

Åstebro berättar att de definierat ett nytt mått på företags flexibilitet och att studien ska göras på IFN:s databas med svenska företag.

Så hur är det att komma till Sverige efter så många år utomlands?

– Vi har alltid varit i Sverige på somrarna. Vi har ett sommarhus här.

När jag frågar vad han gillar mest med Sverige svarar han:

– Att bada bastu vid vårt sommarhus och sedan hoppa i sjön!

Text: Elisabeth Precht

Familjebildning är avgörande för kvinnliga chefers karriär

I 40-årsåldern är sannolikheten lägre för kvinnor än för män att de är vd för större företag. Kvinnorna har dessutom mer sällan välbetalda chefspositioner. Skillnader i kvalifikationer kan inte förklara detta då kvinnliga chefer generellt sett är mer kvalificerade än männen. Istället kan skillnaderna förklaras med att kvinnorna halkar efter männen i karriären under de första fem åren efter familjebildning. Det visar ny forskning av Joacim Tåg, IFN, Matti Keloharju, Alto University, och Samuli Knupfer, BI Norwegian Business School.

Forskarna analyserar karriärvägar och kvalifikationer för personer som var 40–49 år 2011 och hade chefsjobb i företag med fler än tio anställda. Syftet är att studera sannolikheten för manliga respektive kvinnliga chefer att bli vd för ett större företag och hur lönen ser ut i en jämförelse mellan könen.

Forskarna visar att det är mindre sannolikt att kvinnor utnämns till vd och får en hög lön. De konstaterar att vare sig förmåga, kompetens eller utbildning förklarar skillnaderna eftersom de kvinnliga cheferna generellt är mer kvalificerade. Skillnaderna kan till två tredjedelar förklaras av att kvinnornas karriärklättring mattas av under de första fem åren efter att första barnet fötts.

Läs mer på ifn.se/publikationer

IFN:s forskning presenteras först i ett working paper. Under förra året utkom ett 50-tal sådana på IFN. Nästa steg är publicering i vetenskapliga tidskrifter som är peer reviewed. Här redovisas några av de studier som nyligen accepterats för sådan publicering.

Mikael Elinder och Lovisa Persson, "House Price Responses to a National Property Tax Reform". *Journal of Economic Behavior & Organization*.

2008 sänktes fastighetsskatten i Sverige. I linje med ekonomisk teori förutspådde flera bedömare att skattesänkningen skulle leda till högre huspriser. I denna uppsats visar vi att generella ökning av huspriserna uteblev. Det är bara i områden med mycket höga huspriser som huspriserna tycks ha stigit till följd av skattesänkningen.

Pehr-Johan Norbäck, Lars Persson och Joacim Tåg, "Does the Debt Tax Shield Distort Ownership Efficiency?". *International Review of Economics & Finance*.

Studien analyserar situationer när ägare som är bättre på att hantera hög belåning (t.ex. riskkapitalbolag) tävlar om att köpa företag med ägare som är duktiga på att operationellt sköta företaget (t.ex. multinationella företag). Forskarna finner att rätt ägare, från ett samhällsekonomiskt perspektiv, köper bolaget när skillnaderna mellan köparna är små.

Erik Bengtsson och **Daniel Waldenström**, "Capital Shares and Income Inequality: Evidence from the Long Run". *Journal of Economic History*.

Forskarna studerar det långsiktiga sambandet mellan vinstandelen i ekonomin och inkomstfördelningen i ett antal västländer. De finner att korrelationen är både positiv och stabil över tid. Starkast är sambandet i anglosaxiska länder, bland de högsta inkomsterna samt för grupper med stora kapitalinkomster.

Anna Häger Glengård och Anders Anell, "Process Measures or Patient Reported Experience Measures (PREM) for Comparing Performance Across Providers? A Study of Measures Related to Access and Continuity in Swedish Primary Care". *Primary Health Care Research & Development*.

I svensk primärvård används både processmått och patienters upplevelser av kvalitet för att jämföra och utvärdera vårdgivares prestationer. I studien pekar forskarna på ett positivt samband snarare än en konflikt mellan dessa typer av mått men också på vikten av en noggrann analys av dess för- och nackdelar om de ska användas i styrmodeller.

Louise Johannesson och Petros C. Mavroidis, "The WTO Dispute Settlement System 1995–2016". *Journal of World Trade*.

I denna artikel ges en översiktlig beskrivning av några centrala aspekter av WTO-systemet, uppdelad på tre områden: Hur lång tid arbetet tar för de olika instanserna, vilka länder som deltar och i vilken roll, såsom kärende, svarande eller tredje part samt hur ofta de deltar.

Ethan Cohen-Cole, Xiaodong Liu och **Yves Zenou**, "Multivariate Choice and Identification of Social Interactions". *Journal of Applied Econometrics*.

Människor gör många val som ofta är beroende av varandra. I en modell testar forskarna kamratpåverkan bland studenter vad gäller bland annat betyg och aktiviteter på nätet. De visar sig att om båda dessa variabler påverkar varandra så kan mer tv-tittande vara negativt för en students betyg.

Fredrik Heyman, Pehr-Johan Norbäck och Rickard Hammarberg, "Foreign Direct Investment, Source Country Heterogeneity and Management Practices". *Economica*.

Forskarna undersöker om effekter av utländska direktinvesteringar till Sverige är kopplade till vilken hemvist det investerande företaget har. De finner tydliga produktivitetsskillnader mellan dotterbolag från olika länder och att en stor del av de observerade skillnaderna kan förklaras av skillnader i olika länder i företagsledarskap.

Se fler accepterade artiklar på ifn.se

Seminarium

Edward Lazear, Stanford University, presenterar sin studie: "Why are Some Immigrant Groups More Successful than Others?" | Onsdagen den 15 november kl 8.30–10.00 på Medelhavsmuseet i Stockholm.

Läs mer på ifn.se

Debatt & politik i urval

13 september | Magnus Henrekson var kommentator på ett seminarium som arrangerades av Entreprenörskapsforum. Det handlade om problem rörande matchningen på arbetsmarknaden. Problem som är kopplade till högskolesystemet. Rapporten Högskola i otakt av Johan Eklund och Lats Pettersson, presenterades.

27 september | Mårten Blix, IFN, talade på Juridiska fakulteten Stockholms universitet. Ämnet var "beskattnings i delningsekonomi – hur påverkar digitaliseringen möjligheterna att ta ut skatt på arbete?". Mårten Blix förklarade konsekvenserna av digitaliseringen vad gäller välfärdsstatens fortlevnad.

10 oktober | "Hur påverkar toppjobbet äktenskapet?" var titeln på ett föredrag som Johanna Rickne, Stockholms universitet och affilierad till IFN, höll på Nobelmuseet i Stockholm. Rickne berättade om sin forskning som bl.a. visar att ett ojämnt äktenskap riskerar att spricka om kvinnan gör karriär.

12 oktober | Özge Öner talade på ett möte på Handelsrådet om "detaljhandels betydelse för samhällets välfärd i stad och i glesbygd". Hon har tillsammans med Johan Klaesson och Olga Pugatsova skrivit ett white paper utifrån resultat från projektet Shopping for change: The role of retail for urban and rural development in Sweden.

6 september | Henrik Jordahl talade på Masterclubs årsmöte i Stockholm. Masterclub är ett nätverk för kompetens och erfarenhet. Temat för anförandet var verksamhet i privat kontra offentlig regi.

Foto: Jan Nördén.

25 augusti | Lunds universitet firar 350-årsjubileum i år. Ett seminarium ägde rum på Ekonomihögskolan den 25 augusti med deltagande av flera IFN-forskare. I bilden ses från vänster Lars Oxelheim, affilierad till IFN, Bo Sandelin, Andreas Bergh, IFN, Lars Jonung och Karatina Mascarenhas.

Nyhetsbrev:
"Nyheter från IFN" utkommer sju gånger per år. Dessutom publiceras "News from IFN" två gånger årligen.

Nyhetsbrev